

Woensdag, 28 april 2021

P9_TA(2021)0143

Bodembescherming

Resolutie van het Europees Parlement van 28 april 2021 over bodembescherming (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name artikel 191,
- gezien de conclusies van de Europees Raad van 12 december 2019 over klimaatverandering,
- gezien de conclusies van de Raad van 23 oktober 2020 “Biodiversiteit — dringend actie nodig”,
- gezien Besluit nr. 1386/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 inzake een nieuw algemeen milieuoctieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2020 “Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet” ⁽¹⁾ (het “7e MAP”), en gezien de visie van de EU voor 2050,
- gezien Richtlijn 2003/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 mei 2003 tot voorziening in inspraak van het publiek in de opstelling van bepaalde plannen en programma’s betreffende het milieu ⁽²⁾,
- gezien Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade ⁽³⁾,
- gezien het voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de bescherming van de bodem en tot wijziging van Richtlijn 2004/35/EG (COM(2006)0232),
- gezien Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) ⁽⁴⁾,
- gezien Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid ⁽⁵⁾,
- gezien Richtlijn 86/278/EEG van de Raad van 12 juni 1986 betreffende de bescherming van het milieu, in het bijzonder de bodem, bij het gebruik van zuiveringsslib in de landbouw ⁽⁶⁾,
- gezien Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen ⁽⁷⁾ (“de nitratenrichtlijn”),
- gezien Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden ⁽⁸⁾, en de latere wijzigingen ervan,
- gezien Richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen ⁽⁹⁾,
- gezien Verordening (EU) 2017/852 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 betreffende kwik, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1102/2008 ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ PB L 354 van 28.12.2013, blz. 171.

⁽²⁾ PB L 156 van 25.6.2003, blz. 17.

⁽³⁾ PB L 143 van 30.4.2004, blz. 56.

⁽⁴⁾ PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17.

⁽⁵⁾ PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 181 van 4.7.1986, blz. 6.

⁽⁷⁾ PB L 375 van 31.12.1991, blz. 1.

⁽⁸⁾ PB L 309 van 24.11.2009, blz. 71.

⁽⁹⁾ PB L 344 van 17.12.2016, blz. 1.

⁽¹⁰⁾ PB L 137 van 24.5.2017, blz. 1.

Woensdag, 28 april 2021

- gezien Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energiekader 2030 ⁽¹⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van voorschriften voor rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 637/2008 van de Raad en Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad ⁽²⁾,
- gezien de politieke richtsnoeren van de Europese Commissie voor 2019-2024, met name de ambitie om de vervuiling in Europa terug te brengen tot nul,
- gezien het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad (COM(2018)0392),
- gezien de mededeling van de Commissie van 11 december 2019, getiteld “De Europese Green Deal”(COM(2019)0640),
- gezien het voorstel van de Commissie voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende een algemeen milieuactieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2030 (voor een 8e milieuactieprogramma — MAP) (COM(2020)0652),
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 getiteld “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 — De natuur terug in ons leven brengen” (COM(2020)0380),
- gezien het verslag “Status of the World Soil Resources” dat in 2015 werd gepubliceerd door het Intergovernmental Technical Panel on Soils (ITPS), de Global Soil Partnership (GSP) en de Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO),
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 getiteld “Een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem” (COM(2020)0381),
- gezien het verslag van de Commissie van 13 februari 2021 over de tenuitvoerlegging van de Thematische strategie voor bodembescherming en lopende activiteiten (COM(2021)0046),
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 september 2011 getiteld “Stappenplan voor efficiënt hulpbronnengebruik in Europa” (COM(2011)0571),
- gezien de mededeling van de Commissie van 11 maart 2020 getiteld “Een nieuw actieplan voor een circulaire economie — Voor een schoner en concurrerender Europa” (COM(2020)0098),
- gezien de mededeling van de Commissie van 14 oktober 2020 getiteld “Strategie voor duurzame chemische stoffen. Op weg naar een gifvrij milieu” (COM(2020)0667),
- gezien de mededeling van de Commissie van 16 april 2002 getiteld “Naar een thematische strategie inzake bodembescherming” (COM(2002)0179),
- gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie van 12 april 2012 getiteld “Richtsnoeren inzake goede praktijken voor het beperken, mitigeren of compenseren van bodemafdekking” (SWD(2012)0101),
- gezien zijn resolutie van 19 november 2003 over de mededeling van de Commissie getiteld “Naar een thematische strategie inzake bodembescherming” ⁽³⁾,

⁽¹⁾ PB L 156 van 19.6.2018, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 347 van 20.12.2013.

⁽³⁾ PB C 87 E van 7.4.2004, blz. 395.

Woensdag, 28 april 2021

- onder verwijzing naar zijn resolutie van 13 november 2007 over de thematische strategie inzake bodembescherming ⁽¹⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 16 januari 2020 over de 15e bijeenkomst van de Conferentie van de partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit (COP15) ⁽¹⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 28 november 2019 over de noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu ⁽¹⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 16 januari 2019 over de toelatingsprocedure van de Unie voor pesticiden ⁽¹⁷⁾,
- gezien zijn resolutie van 10 juli 2020 over de strategie voor duurzaam gebruik van chemische stoffen ⁽¹⁸⁾,
- gezien zijn resolutie van 10 februari 2021 over het nieuwe actieplan voor de circulaire economie ⁽¹⁹⁾,
- gezien zijn resolutie van 15 januari 2020 over de Europese Green Deal ⁽²⁰⁾,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 13 november 2007 over de thematische strategie inzake bodembescherming ⁽²¹⁾,
- gezien het advies van het Comité van de Regio's van 19 januari 2013 over “De tenuitvoerlegging van de thematische strategie voor bodembescherming” ⁽²²⁾,
- gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over de mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's getiteld “Naar een thematische strategie inzake bodembescherming” (COM(2002)0179) ⁽²³⁾,
- gezien het advies van het Comité van de Regio's van 5 februari 2021 inzake agro-ecologie (CDR 3137/2020),
- gezien Speciaal verslag nr. 33/2018 van de Europese Rekenkamer, getiteld “Bestrijding van woestijnvorming in de EU: een groeiende bedreiging waartegen meer moet worden ondernomen,
- gezien de geschiktheidscontrole van de EU-wetgeving op het gebied van water (SWD(2019)0439),
- gezien de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) 2030 van de Verenigde Naties, en met name SDG 15 inzake de bescherming, het herstel en de bevordering van het duurzaam gebruik van terrestrische ecosystemen, het duurzaam beheer van bossen, de bestrijding van woestijnvorming en het stoppen en omkeren van het proces van bodemaantasting en het tot staan brengen van het verlies van biodiversiteit,
- gezien het nieuwe Handvest van Leipzig betreffende de transformatieve kracht van steden voor het algemeen belang, goedgekeurd tijdens de informele ministeriële bijeenkomst over stedelijke aangelegenheden van 30 november 2020,
- gezien de Overeenkomst die op de 21e Conferentie van de Partijen (COP21) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering op 12 december 2015 in Parijs werd goedgekeurd (de Overeenkomst van Parijs),
- gezien het VN-Verdrag ter bestrijding van woestijnvorming (UNCCD),
- gezien het Verdrag van de Verenigde Naties inzake biologische diversiteit (VBD),

⁽¹⁴⁾ PB C 282 E van 6.11.2008, blz. 138.

⁽¹⁵⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0015.

⁽¹⁶⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2019)0078.

⁽¹⁷⁾ PB C 411 van 27.11.2020, blz. 48.

⁽¹⁸⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0201.

⁽¹⁹⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0040.

⁽²⁰⁾ Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0005.

⁽²¹⁾ PB C 282 E van 6.11.2008, blz. 138.

⁽²²⁾ PB C 17 van 19.1.2013, blz. 37.

⁽²³⁾ PB C 61 van 14.3.2003, blz. 49.

Woensdag, 28 april 2021

- gezien het beoordelingsverslag inzake bodemdegradatie en bodemherstel, dat op 23 maart 2018 door het intergouvernamenteel platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) is gepubliceerd,
  - gezien het verslag van het Europees Milieuagentschap (EEA) van 4 december 2019 getiteld “*Het Europese milieu — stand van zaken en vooruitzichten 2020*” (SOER 2020),
  - gezien het verslag “*The State of Soil in Europe — A contribution of the JRC to the European Environment Agency’s Environment State and Outlook Report — SOER 2010*”, dat in 2012 door de Commissie en het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek werd gepubliceerd,
  - gezien het speciaal verslag over klimaatverandering en land van de Intergouvernamentele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) van 8 augustus 2019,
  - gezien het verslag van het Bureau van de Verenigde Naties voor rampenrisicovermindering (UNDRR) uit 2018, getiteld “*Economic losses, poverty & disasters: 1998-2017*”,
  - gezien de mondelinge vragen aan de Raad en de Commissie over bodembescherming (O-000024/2021 — B9-0011/2021 en O-000023/2021 — B9-0010/2021),
  - gezien artikel 136, lid 5, en artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
  - gezien de ontwerpresolutie van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid,
- A. overwegende dat de bodem een essentieel, complex, multifunctioneel en levend ecosysteem is van cruciaal milieu- en sociaal-economisch belang, dat een groot aantal sleutelfuncties vervult en diensten levert die onmisbaar zijn voor het menselijk bestaan en de overlevingskansen van ecosystemen, zodat toekomstige generaties in hun behoeften kunnen voorzien;
- B. overwegende dat bodems de grootste terrestrische opslagplaats voor koolstof van de planeet zijn en grofweg 2 500 gigaton koolstof (1 gigaton = 1 miljard ton) bevatten, ten opzichte van 800 gigaton in de atmosfeer en 560 gigaton in levende dieren en planten; overwegende dat gezonde bodems cruciaal zijn voor mitigatie van de klimaatverandering aangezien zij het equivalent van ongeveer 25 % van de koolstof die jaarlijks wereldwijd wordt uitgestoten door fossiele brandstoffen, verwijderen; overwegende dat beteelde bodems wereldwijd 50-70 % van hun oorspronkelijke koolstofvoorraad zijn kwijtgeraakt ⁽²⁴⁾;
- C. overwegende dat er in Europa meer dan 320 belangrijke bodemsoorten zijn aangetroffen en dat elke soort enorme fysische, chemische en biologische variaties vertoont;
- D. overwegende dat de bodem een centrale rol vervult als habitat en genenpool, aangezien het een thuis is voor 25 % van de mondiale biodiversiteit, belangrijke ecosysteemdiensten levert aan lokale gemeenschappen en in een mondiale context, zoals voedsel- en grondstoffenvoorziening, regulering van het klimaat door koolstofsequestratie, waterzuivering, voedingsstoffenregulering, en bestrijding van plagen, en dient als platform voor menselijke activiteiten en helpt bij het voorkomen van overstromingen en droogten; overwegende dat de vorming van bodems een van de ecosysteemprocessen is waarvan men weet dat die in Europa afneemt;
- E. overwegende dat bodems dan wel zeer dynamisch zijn, maar ook fragiel en dat ze een niet-hernieuwbare, eindige hulpbron vormen, aangezien de vorming van bodems enorm traag verloopt: de vorming van één centimeter teeltlaag duurt ongeveer 1 000 jaar; overwegende dat bodem hierdoor een zeer waardevolle natuurlijke hulpbron is;
- F. overwegende dat de bodem een belangrijke rol speelt in de schoonheid van onze Europese landschappen, net zoals bossen, kustlijnen, berggebieden en alle Europese ecosystemen;

⁽²⁴⁾ Schwartz, J.D., 2014, “*Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?*”, Yale Environment 360.

Woensdag, 28 april 2021

- G. overwegende dat bodems onder graslanden en bossen netto-koolstofreservoirs zijn die naar schatting tot wel 80 miljoen ton koolstof per jaar verwijderen in de EU ⁽²⁵⁾; overwegende dat akkerlanden en graslanden in de EU samen echter netto-emissiebronnen zijn die in 2017 ongeveer 75,3 miljoen ton kooldioxide-equivalent (MtCO₂e) uitstootten ⁽²⁶⁾; overwegende dat de landbouw- en de bosbouwsector zich derhalve in een ideale positie bevinden om bij te dragen aan de verwijdering van koolstof uit de atmosfeer door middel van de afvang en opslag van koolstof in bodems en biomassa;
- H. overwegende dat de bodemstructuur en -eigenschappen het product zijn van bodemvorming, geomorfologische en geologische processen die over duizenden jaren plaatsvinden, waardoor de bodem een niet-hernieuwbare hulpbron is; overwegende dat het bijgevolg veel rendabeler is elke schade aan bodemlagen (erosie, vernietiging, aantasting, verzilting enz.) en bodemverontreiniging te voorkomen dan te proberen de bodemfuncties te herstellen;
- I. overwegende dat bodemfuncties sterk afhankelijk zijn van de volledige aanvulling van bodembiodiversiteit; overwegende dat er belangrijke verbanden bestaan tussen de biodiversiteit boven en onder de grond en dat bodembiodiversiteit in belangrijke mate bijdraagt aan de lokale niveaus van plantdiversiteit;
- J. overwegende dat in de meeste wetgeving voor milieubescherming (zoals de habitatrichtlijn en Natura 2000) en in de belangrijkste wetgeving van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de EU niet wordt verwezen naar de bescherming van bodembiodiversiteit; overwegende dat het vergroten of handhaven van de bodembiodiversiteit een effectieve oplossing is die kan bijdragen aan het herstel van bodems en de sanering van vervuilde bodems;
- K. overwegende dat — zowel in de EU als wereldwijd — land en bodem nog altijd worden aangetast door een breed scala aan menselijke activiteiten, zoals slecht landbeheer, verandering in landgebruik, niet-duurzame landbouwpraktijken, buitengebruikstelling van grond, verontreiniging, niet-duurzame bosbouwpraktijken, bodemafdekking, verlies aan biodiversiteit en klimaatverandering, vaak in combinatie met andere factoren, waardoor hun vermogen om ecosysteemdiensten voor de hele samenleving te leveren wordt beperkt;
- L. overwegende dat het betreuwenswaardig is dat de EU en haar lidstaten momenteel niet op schema liggen wat het nakomen van hun internationale en Europese toezeggingen met betrekking tot bodem en grond betreft, in het bijzonder de toezeggingen:
- (a) om woestijnvorming tegen te gaan, aangetast land en aangetaste bodem te herstellen, waaronder land dat wordt aangetast door woestijnvorming, droogte en overstromingen, en te streven naar een wereld die tegen 2030 geen bodemaantasting meer kent;
  - (b) om een toestand zonder nettoruimtebeslag te bereiken tegen 2050 en erosie te verminderen, de hoeveelheid organische koolstof in de bodem te verhogen en vorderingen te maken met herstelwerk tegen 2020;
  - (c) om grond in de EU duurzaam te beheren, bodems naar behoren te beschermen en te waarborgen dat met de sanering van vervuilde locaties tegen 2020 aanzienlijke vorderingen zijn gemaakt;
- M. overwegende dat bodems een cruciale rol spelen in waterbeheer, aangezien gezonde bodems met een hoog gehalte organisch materiaal gunstig zijn voor het waterstelsel en bijdragen aan de mitigatie van en adaptatie aan klimaatverandering; overwegende dat in wetlands en veengebieden en bij op de natuur gebaseerde oplossingen op het platteland en in steden regenwater wordt opgeslagen en in de bodem infiltreert, zodat de waterhoudende grondlagen kunnen worden bijgevuld en droge perioden kunnen worden overbrugd, en verbindingen met het riool kunnen worden voorkomen, waardoor tijdens hevige regenval minder ongezuiverd afvalwater in het grondwater terecht komt;
- N. overwegende dat meerdere bedreigingen voor de bodem in de EU in kaart zijn gebracht: klimaatverandering, afdekking, verdichting, erosie, overstromingen en aardverschuivingen, droogten, hydro-ecologische instabiliteit, verlies van organisch materiaal in de bodem, branden, stormen, verzilting, contaminatie, verlies aan biodiversiteit in de bodem, verzuring, woestijnvorming; overwegende dat voor de meeste van deze voortdurende processen van aantasting geen geschikte of helemaal geen EU- en nationale wetgeving bestaat;

⁽²⁵⁾ Europees Milieugentschap, "Soil Organic Carbon", 20 februari 2017. <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment>

⁽²⁶⁾ Instituut voor een Europees milieubeleid, "Climate and Soil Policy Brief: Better Integrating Soil Into EU Climate Policy", oktober 2020 [https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20\(2020\)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961](https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961)

Woensdag, 28 april 2021

- O. overwegende dat bodemerosie negatieve gevolgen heeft voor 25 % van de landbouwgrond in de EU en tussen 2000 en 2010 met ongeveer 20 % is toegenomen; overwegende dat bodemerosie in de EU jaarlijks verliezen in de landbouwproductie van 1,25 miljard EUR veroorzaakt⁽²⁷⁾; overwegende dat de koolstofvoorraden in de bovenlaag van landbouwgronden in de EU slinken en wetlands en veengebieden gestaag verdwijnen; overwegende dat aanzienlijke landbouwrealeen in de EU lijden onder verzilting en woestijnvorming en 32-36 % van de Europese bodems⁽²⁸⁾ zeer gevoelig is voor verdichting;
- P. overwegende dat erosie een natuurlijk fenomeen is dat tot uiting kan komen in modderstromen met soms rampzalige gevolgen, zoals het ontstaan van diepe ravijnen waardoor de vruchtbare bovenlaag van de bodem verloren gaat, en dat erosie op de lange termijn op minder zichtbare wijze tot bodemaantasting en een verlies aan landbouwgrond kan leiden;
- Q. overwegende dat het niet-duurzame beheer van grond en bodems verschillende negatieve effecten heeft, niet alleen op de terrestrische en zoetwaterbiodiversiteit, maar ook op de mariene biodiversiteit, waardoor veranderingen teweeg worden gebracht in de hydrografische omstandigheden, de concentratie voedingsstoffen en vervuulende stoffen te hoog wordt en mariene kustecosystemen vaker verloren gaan of aangetast raken; overwegende dat de bescherming van de kustlijn in Europa volgens voorspellingen zal afnemen, waardoor het natuurlijke vermogen van kustecosystemen om de effecten van klimaatverandering en extreme weersomstandigheden af te zwakken in de meest kwetsbare kustgebieden onder druk komt te staan;
- R. overwegende dat grondgebruik de kwaliteit en kwantiteit van ecosystemendiensten beïnvloedt door het potentieel van grond en bodems om deze diensten te leveren te conditioneren; overwegende dat niet-duurzame landbouw- en bosbouwpraktijken, stedelijke groei en klimaatverandering de belangrijke rechtstreekse oorzaken van de aantasting van grond en bodems zijn⁽²⁹⁾;
- S. overwegende dat de informatie over bodems in Europa nog steeds onvolledig is en niet is geharmoniseerd; overwegende dat dit de goedkeuring van relevante besluiten inzake bodembescherming op regionaal en lokaal niveau belemmert;
- T. overwegende dat de verantwoordelijkheid van de EU voor bodembescherming niet ophoudt bij haar grenzen, aangezien de vraag naar grond voor nederzettingen en de productie van voedsel en biomassa wereldwijd toeneemt en klimaatverandering waarschijnlijk negatieve consequenties zal hebben voor de vraag naar en beschikbaarheid en aantasting van grond; overwegende dat de EU door de producten die zij invoert bijdraagt aan de aantasting van grond in derde landen en daardoor een netto-importeur van grond is;
- U. overwegende dat de aantasting van bodems de effecten van natuurrampen verergert en bijdraagt aan sociale problemen;
- V. overwegende dat zich, als geen doortastende maatregelen worden genomen, in grote delen van Zuid-Europa tegen 2050 waarschijnlijk een woestijn zal hebben gevormd als gevolg van klimaatverandering en ongeschikte landbouw- en agronomische praktijken; overwegende dat deze dreiging in de EU niet samenhangend, doeltreffend en doelmatig wordt aangepakt⁽³⁰⁾; overwegende dat 3,8 miljoen hectare grond in de EU worden aangetast door verzilting en de situatie aan de kust, met name in het Middellandse Zeegebied, ernstig is;
- W. overwegende dat bodembescherming in Europa op dit moment een afgeleide is van de bescherming van andere milieubronnen, en onvolledig en versnipperd is over een groot aantal beleidsinstrumenten zonder onderlinge coördinatie en vaak met een niet-bindend karakter, op EU-, lidstaat- en regionaal niveau;
- X. overwegende dat vrijwillige nationale initiatieven en bestaande nationale maatregelen belangrijk zijn voor het verwezenlijken van de doelstelling van grotere bodembescherming, maar dat de ervaring tot nu toe leert dat ze op zichzelf onvoldoende zijn, en overwegende dat er meer inspanningen moeten worden geleverd om een verdere achteruitgang van bodems, met inbegrip van ruimtebeslag, te voorkomen; overwegende dat de aantasting van bodems in de EU zich ondanks het bestaan van een thematische strategie voor bodembescherming heeft doorgezet; overwegende dat ook grensoverschrijdende maatregelen nodig zijn bij problemen die verband houden met verontreiniging of grote incidenten;

⁽²⁷⁾ <https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther>

⁽²⁸⁾ Werkdocument van de diensten van de Commissie, "Evaluation of the 7th EAP" (SWD(2019)0181).

⁽²⁹⁾ Het Europees Milieugentschap, "Het Europese milieu — stand van zaken en vooruitzichten 2020", 2019.

⁽³⁰⁾ Werkdocument van de diensten van de Commissie, "Evaluation of the 7th EAP" (SWD(2019)0181).

Woensdag, 28 april 2021

- Y. overwegende dat er in de periode 2000-2018 elf keer meer grond in gebruik is genomen dan er weer in cultuur werd gebracht⁽³¹⁾; overwegende dat de doelstelling van een toestand zonder nettoruimtebeslag tegen uiterlijk 2050 onmogelijk kan worden verwezenlijkt zonder bindende maatregelen om het ruimtebeslag te beperken en herstel, hercultivering en hergebruik te bevorderen;
- Z. overwegende dat het ontbreken van een alomvattend, adequaat, coherent en geïntegreerd wettelijk EU-kader voor de bescherming van land en bodem in Europa geïdentificeerd is als een belangrijke leemte die bijdraagt aan de permanente aantasting van veel bodems binnen de Unie, de doeltreffendheid van de bestaande stimulansen en maatregelen reduceert, en ertoe leidt dat Europa minder goed in staat is haar milieu-, duurzameontwikkelings- en klimaatgerelateerde agenda te realiseren en haar internationale beloften na te komen; overwegende dat een eerdere poging om in de EU een kaderrichtlijn voor de bodembescherming in te voeren geen succes was en het voorstel in mei 2014 werd ingetrokken, na acht jaar door een minderheid van lidstaten geblokkeerd te zijn geweest in de Raad; herinnert aan het Europese burgerinitiatief "People4Soil" uit 2016, dat werd gesteund door 500 Europese instellingen en organisaties en in het kader waarvan de EU werd opgeroepen meer te doen om bodems te beschermen;
- AA. overwegende dat het huidige sectorale beleid, bijvoorbeeld het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), onvoldoende bijdraagt aan bodembescherming; overwegende dat het merendeel van het akkerland onder de GLB-regeling valt, maar dat gemiddeld op minder dan een kwart⁽³²⁾ van het akkerland doelmatige maatregelen worden getroffen om bodemerosie te voorkomen;
- AB. overwegende dat 80 % van de stikstof wordt verspild en in het milieu terecht komt; overwegende dat een bovenmatige ophoping van stikstof een gevaar vormt voor de kwaliteit van lucht, water en bodems en voor de biodiversiteit, waaronder voor de interactie tussen en netwerken van planten en bestuivers, en leiden tot klimaatverandering door de uitstoot van stikstofdioxide en tot aantasting van de stratosferische ozonlaag; overwegende dat een efficiënter gebruik van stikstof niet alleen zou bijdragen aan de verwezenlijking van doelstellingen op het gebied van klimaat, natuur en volksgezondheid, maar wereldwijd ook besparingen van 100 miljard USD per jaar zou kunnen opleveren;
- AC. overwegende dat de intensivering van landbouw en een bovenmatig gebruik van pesticiden leiden tot bodemverontreiniging door residuen van pesticiden, onder meer wegens de hoge mate van persistentie in bodems en toxiciteit voor niet-doelsoorten van bepaalde pesticiden, en langdurige effecten hebben op de gezondheidstoestand van bodems; overwegende dat diffuse verontreiniging door landbouwchemicaliën een gevaar vormt voor bodems;
- AD. overwegende dat de EU-wetgeving voor waterbescherming relatief uitgebreid is, maar dat de beheersing van verontreinigende stoffen in bodems wordt benaderd vanuit een perspectief van waterbescherming in plaats van een breder perspectief van milieubescherming dat de bescherming van de bodems zelf omvat; overwegende dat verontreinigende stoffen die in de atmosfeer en in water terechtkomen indirecte gevolgen kunnen hebben wanneer zij zich op de grond ophopen, hetgeen negatieve consequenties kan hebben voor de kwaliteit van bodems;
- AE. overwegende dat wetenschappelijk is aangetoond dat bodems en de organismen in bodems aanzienlijk worden blootgesteld aan een mengsel van chemische stoffen, met inbegrip van persistente en bioaccumulerende chemische stoffen, residuen van pesticiden, koolwaterstoffen, zware metalen en solventen, en mengsels daarvan, waardoor een grote kans ontstaat op chronische toxiciteit, die de biodiversiteit kan aantasten, het herstel van ecosystemen kan belemmeren en ecosysteefuncties kan verstoren; overwegende dat in Europa ongeveer 3 miljoen locaties met potentieel verontreinigende activiteiten zijn gedetecteerd, waarvan er 340 000⁽³³⁾ naar verwachting zullen moeten worden gesaneerd; overwegende dat er geen alomvattende informatie beschikbaar is over diffuse bodemverontreiniging;
- AF. overwegende dat het ontbreken van geschikte EU-wetgeving inzake bodems volgens het EEA bijdraagt aan de aantasting van bodems in Europa en overwegende dat geen vorderingen kunnen worden gemaakt met duurzame ontwikkeling in Europa en wereldwijd als niet naar behoren aandacht wordt besteed aan grond en bodems⁽³⁴⁾;

⁽³¹⁾ Het Europees Milieuagentschap, "Het Europese milieu — stand van zaken en vooruitzichten 2020", 2019.

⁽³²⁾ Eurostat, 2014b, "Europese landbouw telling 2010", [online] link: [http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Agricultural_census_2010_\(in_februari_2014_geraadpleegd\)](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Agricultural_census_2010_(in_februari_2014_geraadpleegd)) — In Europa wordt gemiddeld op 19 % van het akkerland gebruikgemaakt van winterbodembedekkers, op 21,5 % wordt landbouw met weinig grondbewerking en op 4 % wordt landbouw met helemaal geen grondbewerking toegepast.

⁽³³⁾ Europees Milieuagentschap, "Progress in management of contaminated sites".

⁽³⁴⁾ Het Europees Milieuagentschap, "Het Europese milieu — stand van zaken en vooruitzichten 2020", 2019.

Woensdag, 28 april 2021

- AG. overwegende dat 95 % van ons voedsel direct of indirect afkomstig is van onze bodems;
- AH. overwegende dat op grond van de momenteel beschikbare informatie over de toestand van bodems in de EU kan worden geconcludeerd dat 60 tot 70 % van de bodems in de EU is aangetast als gevolg van de huidige beheerpraktijken en dat nog een deel — het exacte percentage is niet bekend — van de bodems is aangetast als gevolg van problemen met betrekking tot verontreiniging, die slecht zijn gekwantificeerd ⁽³⁵⁾;
- AI. overwegende dat bodemerrosie door water en wind naar schatting 22 % van de Europese grond aantast en overwegende dat de erosie van meer dan de helft van de landbouwgrond in de EU zodanig is dat de natuur de grond niet meer kan herstellen (per hectare gaat er jaarlijks een ton aan grond verloren ⁽³⁶⁾), waaruit duidelijk blijkt dat het noodzakelijk is duurzame beheerstechnieken voor bodems toe te passen;
- AJ. overwegende dat ongeveer 25 % van het geïrrigeerde landbouwareaal in het Middellandse Zeegebied naar schatting is aangetast door verzilting, hetgeen van invloed is op het potentieel voor landbouw; overwegende dat voor het probleem van verzilting momenteel geen Europese wetgeving bestaat ⁽³⁷⁾;
- AK. overwegende dat het verlies van vruchtbare grond als gevolg van stedelijke ontwikkeling afbreuk doet aan het potentieel om biogebaseerde materialen en brandstoffen te produceren voor een koolstofarme bio-economie;
- AL. overwegende dat investeringen in de preventie van bodemaantasting en het herstel van aangetaste bodems vanuit economisch perspectief zinvol zijn omdat de baten veel groter zijn dan de lasten; overwegende dat herstel naar schatting tien keer meer kost dan preventie ⁽³⁸⁾;
- AM. overwegende dat grond in de EU hoofdzakelijk in particuliere handen is, hetgeen moet worden gerespecteerd, terwijl bodems tegelijkertijd een gemeenschappelijk goed zijn dat noodzakelijk is voor de productie van voedsel en essentiële ecosysteemdiensten levert voor de hele samenleving en de natuur; overwegende dat het in het publieke belang is dat grondgebruikers worden aangemoedigd voorzorgsmaatregelen te nemen om de aantasting van bodems te voorkomen, bodems te beschermen en ze duurzaam te beheren voor toekomstige generaties; overwegende dat derhalve steunmaatregelen en andersoortige financiële prikkels moeten worden overwogen om grondgebruikers aan te moedigen bodems en grond te beschermen;
- AN. overwegende dat bij slechts 13 % van de stedelijke ontwikkelingen in de EU grond wordt hergebruikt en overwegende dat de doelstelling om in 2050 een toestand zonder nettoruimtebeslag te bewerkstelligen waarschijnlijk niet zal worden verwezenlijkt, tenzij het jaarlijkse ruimtebeslag verder wordt teruggedrongen en/of meer grond wordt hergebruikt ⁽³⁹⁾;
- AO. overwegende dat de aantasting van bodems en land inherente grensoverschrijdende aspecten heeft die bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan klimaatverandering, de hoeveelheid en kwaliteit van water en verontreiniging, en een antwoord op EU-niveau, concrete maatregelen van de lidstaten en multilaterale samenwerking met derde landen behoeven; overwegende dat praktijken die de bodem aantasten in één land, kosten teweeg kunnen brengen in een andere lidstaat; overwegende dat verschillen tussen nationale regelingen voor de bescherming van bodems, bijvoorbeeld met betrekking tot de verontreiniging van bodems, zeer uiteenlopende verplichtingen kunnen opleggen aan marktdeelnemers en de concurrentie op de interne markt kunnen verstoren;
- AP. overwegende dat uitgegraven bodem in 2018 goed was voor meer dan 520 miljoen ton afval ⁽⁴⁰⁾ en verreweg de grootste bron van afval in de EU is; overwegende dat uitgegraven bodem momenteel als afval wordt beschouwd op grond van de EU-wetgeving en derhalve wordt afgevoerd naar vuilstortplaatsen; overwegende dat het grootste deel van die bodems niet verontreinigd is en veilig kan worden hergebruikt als er een doelstelling voor terugwinning wordt geformuleerd, gekoppeld aan een uitgebreid traceerbaarheidssysteem;

⁽³⁵⁾ Veerman, C., et al. (2020), "Caring for Soil is Caring for Life. In Interim Report for the Mission Board for Soil, Health and Food", Europese Commissie: Brussel, België, blz. 52.

⁽³⁶⁾ Werkdocument van de diensten van de Commissie, "Evaluation of the 7th EAP" (SWD(2019)0181).

⁽³⁷⁾ Werkdocument van de diensten van de Commissie, "Evaluation of the 7th EAP" (SWD(2019)0181).

⁽³⁸⁾ Intergouvernementeel platform voor biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES), "The IPBES assessment report on land degradation and restoration", 2018.

⁽³⁹⁾ Het Europees Milieugentschap, "Het Europese milieu — stand van zaken en vooruitzichten 2020", 2019.

⁽⁴⁰⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

Woensdag, 28 april 2021

- AQ. overwegende dat een coherent en adequaat Europees bodembeschermingsbeleid een *conditio sine qua non* is voor het verwezenlijken van de SDG's, de Overeenkomst van Parijs en de Europese Green Deal, en, met name, de doelstelling inzake klimaatneutraliteit, de "van boer tot bord"-strategie, de biodiversiteitsstrategie, de ambitie inzake nulmissies, de strategie voor de bio-economie en andere belangrijke milieu- en maatschappelijke uitdagingen;
- AR. overwegende dat actuele, geharmoniseerde en open gegevens en informatie over bodems een voorwaarde zijn om beter gegevensgestuurd en op feiten gebaseerd beleid te kunnen vormen om de bodembronnen op EU- en nationaal niveau te beschermen;
- AS. overwegende dat het Europees Comité van de Regio's de Commissie in zijn advies van 5 februari 2021 verzocht "met een nieuwe Europese richtlijn over landbouwgrond komen om een eind te maken aan de verdere daling van het gehalte aan organische stof, om erosie een halt toe te roepen en om een levende bodem prioriteit te geven in landbouwpraktijken" ⁽⁴¹⁾;
- AT. overwegende dat de voedselveiligheid afhankelijk is van de veiligheid van bodems en dat elke praktijk die schadelijk is voor de gezondheidstoestand van bodems een bedreiging voor de voedselzekerheid vormt; overwegende dat op gezondere bodems gezonder voedsel wordt geproduceerd;
- AU. overwegende dat in de artikelen 4 en 191 VWEU de elementaire beginselen van het milieubeleid van de EU zijn verankerd en wordt bepaald dat de bevoegdheden op dit terrein gedeeld zijn;
- AV. overwegende dat de helft van de bodems in de EU in bossen te vinden is en biodiverse en gezonde bossen aanzienlijk kunnen bijdragen aan de gezondheidstoestand van bodems;
1. beklemtoont het belang van de bescherming van bodems en van de bevordering van gezonde bodems in de Unie, wetend dat de aantasting van dit levende ecosysteem — een component van de biodiversiteit — en van deze niet-hernieuwbare hulpbron doorgaat, ondanks de beperkte en ongelijkmatige actie die in een aantal lidstaten wordt ondernomen; benadrukt de kosten van het niet aanpakken van bodemaantasting, met ramingen in de Unie van meer dan 50 miljard EUR per jaar;
  2. onderstreept de multifunctionele rol van de bodem (voedselvoorziening, koolstofput, platform voor menselijke activiteiten, productie van biomassa, biodiversiteitspool, preventie van overstromingen en droogten, bron van grondstoffen, farmaceutische en genetische hulpbronnen, recyclage, opslag en filtering van water en voedingsstoffen, opslag van geologisch en archeologisch erfgoed enz.), en de daaruit voortvloeiende noodzaak om bodems te beschermen, duurzaam te beheren en te herstellen, en de capaciteit van bodems om hun diverse rollen te vervullen, te beschermen door middel van stabiele vormen van intracommunautaire samenwerking op Europees en grensoverschrijdend niveau en samenwerking met niet-EU-landen;
  3. is van mening dat gezonde bodems de basis vormen voor voedsaam en veilig voedsel en een absolute voorwaarde zijn voor een duurzame voedselproductie;
  4. benadrukt dat gezonde bodems essentieel zijn voor het verwezenlijken van de doelstellingen van de Europese Green Deal, zoals klimaatneutraliteit, herstel van de biodiversiteit, de ambitie van nul-verontreiniging voor een gifvrij milieu, gezonde en duurzame voedselssystemen en een veerkrachtig milieu;
  5. is van mening dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan bodems bij de uitvoering van de "van boer tot bord"-strategie, de EU-bosbouwstrategie, de biodiversiteitsstrategie voor 2030 en het actieplan inzake nul-verontreiniging voor lucht, water en bodems; verzoekt de Commissie derhalve om in het aanstaande actieplan voor nul-verontreiniging en bij de herziening van de richtlijn industriële emissies aandacht te besteden aan alle vormen van bodemverontreiniging;
  6. juicht het toe dat bodembescherming en -herstel in de thematische prioritaire doelstellingen van het 8e milieuactieprogramma zijn opgenomen;
  7. erkent de grote verscheidenheid aan bodems in de Unie en de behoefte aan gerichte beleidsoplossingen en omgevingspecifieke duurzame benaderingen van bodembeheer, teneinde hun bescherming te garanderen middels gemeenschappelijke inspanningen op het niveau van de Unie en de lidstaten, in overeenstemming met hun respectieve bevoegdheden, en rekening houdend met de specifieke omstandigheden op regionaal, lokaal en perceelniveau, de grensoverschrijdende gevolgen van de aantasting van de bodem en land en de noodzaak om een gelijk speelveld tot stand te brengen voor marktdeelnemers;

⁽⁴¹⁾ CDR 3137/2020.

Woensdag, 28 april 2021

8. wijst met klem op de risico's voor de werking van de interne markt die voortvloeien uit het ontbreken van een gelijk speelveld tussen de lidstaten en uit hun uiteenlopende regelingen voor de bescherming van bodems, en is van mening dat deze op Unieniveau moeten worden beheerst teneinde verstoring van de mededinging tussen marktdeelnemers te voorkomen; onderstreept dat het nieuwe kader het probleem van de gebrekkige rechtszekerheid voor bedrijven zal aanpakken en veel potentieel heeft om eerlijke mededinging in de particuliere sector te stimuleren, innovatieve oplossingen en knowhow te ontwikkelen en de export van technologieën naar landen buiten de Unie een impuls te geven;

9. beklemtoont dat voor de bodem, een gemeenschappelijke hulpbron, anders dan voor lucht en water geen specifieke wetgeving bestaat; juicht dan ook de ambitie van de Commissie toe om een coherent en geïntegreerd EU-kader voor bodembescherming voor te stellen;

10. verzoekt de Commissie, met volledige inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, een EU-breed gemeenschappelijk wettelijk kader voor de bescherming en het duurzame gebruik van bodems te ontwikkelen, en daarin aandacht te besteden aan alle belangrijke bedreigingen voor bodems, met onder andere:

- (a) gemeenschappelijke definities van bodem en zijn functies, alsook criteria voor de goede status daarvan en duurzaam gebruik;
- (b) doelstellingen, indicatoren, met inbegrip van geharmoniseerde indicatoren, en een methode voor de continue monitoring en verslaglegging met betrekking tot de toestand van bodems;
- (c) meetbare tussentijdse en uiteindelijke streefcijfers met geharmoniseerde datasets en maatregelen voor het aanpakken van alle in kaart gebrachte bedreigingen en passende deadlines, rekening houdend met goede praktijken die zijn vastgesteld naar aanleiding van "pioniers"-inspanningen, waarbij rechten met betrekking tot grondeigendom worden geëerbiedigd;
- (d) een toelichting op de verantwoordelijkheden van de verschillende betrokkenen;
- (e) een mechanisme voor de uitwisseling van goede praktijken en opleiding, alsook passende controlemaatregelen;
- (f) toereikende financiële middelen;
- (g) doelmatige integratie met relevante beleidsdoelstellingen en -instrumenten;

11. verzoekt de Commissie bij haar wetgevingsvoorstel een grondige, op wetenschappelijke informatie gebaseerde effectbeoordeling te voegen waarin de kosten van wel en niet optreden worden geanalyseerd in termen van onmiddellijke en langetermijneffecten op het milieu, de volksgezondheid, de interne markt en duurzaamheid in het algemeen;

12. geeft aan dat het gemeenschappelijk kader ook bepalingen moet bevatten betreffende het in kaart brengen van risicogebieden en verontreinigde, "brownfield"- en in onbruik geraakte terreinen, en betreffende de decontaminatie van verontreinigde terreinen; verzoekt de Commissie en de lidstaten het beginsel "de vervuiler betaalt" toe te passen en een voorstel te doen voor een mechanisme voor de sanering van "weeslocaties"; is van mening dat de sanering van die locaties kan worden gefinancierd via Europese financieringsmechanismen;

13. verzoekt de Commissie te overwegen een open lijst voor te stellen van activiteiten waarbij de kans op bodemverontreiniging aanzienlijk is, gebaseerd op alomvattende lijsten op nationaal niveau; benadrukt dat deze lijst openbaar moet zijn en regelmatig moet worden bijgewerkt; verzoekt de Commissie voorts de harmonisering te bevorderen van risicobeoordelingsmethoden voor verontreinigde locaties;

14. is van mening dat eerdere inspanningen van de lidstaten om verontreinigde locaties in kaart te brengen, moeten worden benut; onderstreept dat de nationale inventarissen van locaties waarvan is vastgesteld dat ze verontreinigd zijn, regelmatig moeten worden bijgewerkt en openbaar beschikbaar moeten worden gesteld; is voorts van mening dat er bepalingen moeten worden aangenomen in de lidstaten om te garanderen dat partijen bij transacties met grond zich bewust zijn van de toestand van de bodem en een weloverwogen keuze kunnen maken;

15. verzoekt de Commissie in dit gemeenschappelijk kader ook doeltreffende maatregelen op te nemen voor preventie en/of het tot een minimum beperken van bodemafdekking en ander grondgebruik dat negatieve gevolgen heeft voor de werking van bodems, met toekenning van prioriteit aan recyclage van "brownfield"-grond en -bodems en van in onbruik geraakte terreinen boven het gebruik van niet-afgedekte bodem, met het oog op het verwezenlijken van de doelstelling van nulaantasting van land tegen 2030 en een toestand zonder nettoruimtebeslag tegen uiterlijk 2050, met een tussentijdse doelstelling voor 2030, teneinde een circulaire economie tot stand te brengen, en ook het recht van daadwerkelijke en inclusieve publieke participatie en raadpleging over planning van landgebruik op te nemen en, waar afdekking optreedt, maatregelen voor te stellen die voorzien in bouw- en afwateringstechnieken die het mogelijk maken zo veel mogelijk bodemfuncties in stand te houden;

Woensdag, 28 april 2021

16. verzoekt de Commissie de richtsnoeren inzake de beste praktijken om bodemafdekking te beperken, te mitigeren en te compenseren bij te werken in overeenstemming met de doelstellingen van de Europese Green Deal;
17. pleit voor het meten van de hoeveelheid grond die ingenomen en/of afgedicht is en van het hiermee samenhangende verlies aan ecosysteemdiensten en ecologische connectiviteit; pleit ervoor rekening te houden met deze aspecten en voor adequate compensatie te zorgen in het kader van de milieu- en strategie-effectbeoordelingen van projecten en programma's;
18. beklemtoont dat bodembescherming, circulair en duurzaam gebruik van de bodem en bodemherstel geïntegreerd moeten worden in en aan moeten sluiten op elk relevant sectoraal EU-beleid, teneinde verdere aantasting te voorkomen, een consistent hoog niveau van bescherming — en waar mogelijk sanering — te garanderen, en overlappingsen, incoherentie en inconsistenties tussen EU-wetgeving en -beleidsmaatregelen te vermijden; verzoekt de Commissie in dit opzicht het relevante beleid te herzien met het oog op het waarborgen van beleidssamenhang met betrekking tot bodembescherming⁽⁴²⁾;
19. is van mening dat het GLB voorwaarden moet scheppen die de productiviteit en ecosysteemdiensten van bodems waarborgen; moedigt de lidstaten aan om in hun nationale strategische GLB-plannen samenhangende maatregelen voor bodembescherming op te nemen en een breder gebruik te garanderen van agronomische praktijken op basis van agro-ecologie; verzoekt de Commissie te evalueren of de nationale strategische GLB-plannen een hoog niveau van bodembescherming garanderen en acties bevorderen om aangetaste landbouwgrond te herstellen; verzoekt om maatregelen ter bevordering van minder intensieve bewerkingsmethoden waarbij de bodem zo min mogelijk wordt verstoord, biologische landbouw en de toevoeging van organische materie aan bodems;
20. beklemtoont de belangrijke rol van bodems voor waterzuivering en -infiltratie en derhalve hun bijdrage aan de drinkwatervoorziening voor een groot deel van de Europese bevolking; wijst erop dat in de recente geschiktheidscontrole van het EU-waterbeleid werd erkend dat de koppelingen tussen de EU-wetgeving inzake water en de maatregelen om bodems te beschermen, beperkt zijn; beklemtoont dat de kwaliteit van bodems en de kwaliteit van en hoeveelheid grond- en oppervlaktewater moeten worden verbeterd teneinde de doelstellingen van de kaderrichtlijn water te kunnen verwezenlijken;
21. beklemtoont hoe belangrijk het is een maatschappij tot stand te brengen die slim omspringt met water, waarin het herstel en de bescherming van bodems worden bevorderd en het nauwe verband tussen de gezondheidstoestand van bodems en watervervuiling wordt bestudeerd; verzoekt de Commissie het gebruik aan te moedigen van de relevante digitale hulpmiddelen voor het monitoren van de toestand van water en bodems en van de doelmatigheid van beleidsinstrumenten;
22. is ingenomen met het voornemen van de Commissie om in 2021 een wetgevingsvoorstel te presenteren voor een EU-plan voor het herstel van de natuur, en is er een voorstander van dat dit plan doelstellingen inzake het herstel van bodems omvat; onderstreept dat dit plan moet stroken met de herziene thematische strategie voor bodembescherming;
23. is van mening dat bij de herziening van de in de EU-wetgeving geformuleerde doelstellingen voor materiaalherwinning voor bouw- en sloopafval en de bijbehorende materiaalspecifieke fracties in het kader van de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen, een doelstelling voor materiaalherwinning voor uitgegraven bodem wordt geformuleerd; verzoekt de Commissie en de lidstaten een systematische diagnose van de toestand en het potentieel voor hergebruik van uitgegraven bodem en een traceerbaarheidsstelsel voor uitgegraven bodem op te zetten en regelmatige controles uit te voeren op stortplaatsen om het illegaal dumpen van verontreinigde bodem afkomstig van industriële "brownfield"-terreinen te voorkomen en te garanderen dat bodems compatibel zijn met de locaties van ontvangst;
24. beklemtoont dat de fragmentatie en het verlies van habitats in mariene kustecosystemen tot gevolg hebben dat zij minder goed in staat zijn kustlijnen te beschermen en te voorzien in duurzame inkomstenbronnen; erkent dat kustbescherming cruciaal is om de negatieve gevolgen van klimaatverandering in de EU te kunnen mitigeren en beklemtoont dat de Commissie kustbescherming en -herstel moet integreren in de nieuwe EU-bodemstrategie en het EU-plan voor het herstel van de natuur, samen met op ecosystemen gebaseerd beheer, zoals integraal beheer van kustgebieden en mariene ruimtelijke planning; verzoekt de Commissie in het EU-plan voor het herstel van de natuur prioriteit toe te kennen aan het herstel van kustgebieden die fungeren als natuurlijke bescherming tegen de zee en die negatieve gevolgen hebben ondervonden van de verstedelijking van kusten, in gebieden waar kusterosie en/of overstromingen een gevaar vormen;
25. beklemtoont dat bodembiodiversiteit de basis vormt van belangrijke ecologische processen en wijst bezorgd op de toenemende bodemaantasting en -afdichting en de dalende biodiversiteit in de bodems van het Europese landbouwareaal; verzoekt de Commissie daarom op basis van wetenschappelijke gegevens en beoordelingen van economische, milieu- en

---

⁽⁴²⁾ Eurostat, 2014b, "Europese landbouw telling 2010", [online] link: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results census 2010 (in februari 2014 geraadpleegd) — In Europa wordt gemiddeld op 19 % van het akkerland gebruikgemaakt van winterbodembedekkers, op 21,5 % wordt landbouw met weinig grondbewerking en op 4 % wordt landbouw met helemaal geen grondbewerking toegepast.

Woensdag, 28 april 2021

sociale effecten een gemeenschappelijk kader op de zetten voor de bescherming en de instandhouding van bodems en het herstel van de bodemkwaliteit, en concrete oplossingen te ontwikkelen voor de problemen van biodiversiteitshotspots in Europa, die zowel een rol spelen bij het herstel van de biodiversiteit als bij op de natuur gebaseerde mitigatie van en adaptatie aan klimaatverandering; is van mening dat een robuuste, EU-brede monitoring van bodemorganismen en van trends in hun bereik en volume moet worden uitgevoerd en gehandhaafd; verzoekt de Commissie en de lidstaten verder onderzoek te ondersteunen, onder meer op verschillende diepten en horizonten, alsmede gunstige landbouw- en bosbouwpraktijken te monitoren om te zorgen voor meer organische materie in bodems op grotere diepten; is in dat opzicht ingenomen met de doelstellingen die zijn vastgesteld in het kader van de “van boer tot bord”-strategie en de biodiversiteitsstrategie voor 2030; pleit voor de vaststelling van duidelijke trajecten met het oog op de geplande tussentijdse evaluaties van beide strategieën, met inachtneming van de verschillen in uitgangspositie tussen de lidstaten;

26. is van mening dat het buitengewoon belangrijk is een gezond bodemmicrobioom te bewerkstelligen;

27. wijst erop dat in de bossen in de EU ongeveer 2,5 keer meer koolstof wordt opgeslagen in de bodem dan in de biomassa van bomen⁽⁴³⁾;

28. onderstreept dat de bosbeheerpraktijk van kaalslag het symbiotische, onderling afhankelijke netwerk van bomen en zwammen vernietigt en dat dit netwerk zich na kaalslag praktisch nooit meer herstelt; benadrukt dat dit netwerk in boreale bossen het op één na belangrijkste mechanisme is voor de accumulatie van organische materie in bodems en derhalve cruciaal is voor de wereldwijde koolstofcyclus⁽⁴⁴⁾; wijst er wederom op dat met kaalslag geen natuurlijke verstoring door bosbranden wordt nagebootst, aangezien een locatie waar een bosbrand heeft gewoed wordt gekenmerkt door een zeer grote hoeveelheid dood hout en een bodem die openstaat voor de kolonisatie van soorten, hetgeen na kaalslag niet het geval is;

29. pleit voor een strikte handhaving van goede veehouderijpraktijken zodat de hoeveelheid gebruikte diergeneesmiddelen en de verspreiding ervan op het land via mest aanzienlijk kan worden teruggedrongen, en voor een strenge handhaving van de nitratenrichtlijn;

30. is ingenomen met de toezegging van de Commissie om in het kader van het actieplan voor een circulaire economie Richtlijn 86/278/EEG van de Raad betreffende zuiveringsslib te herzien; verzoekt de Commissie te garanderen dat deze herziening bijdraagt aan de bescherming van bodems door het gehalte organische materie in bodems te verhogen, het hergebruik van nutriënten te bevorderen, de erosie te verminderen, en de bodems en het grondwater tegelijkertijd te beschermen tegen verontreiniging;

31. verzoekt de Commissie de verzameling van gegevens over verdichting te bevorderen, evenals duurzame landbouwpraktijken waarmee het gebruik van zwaar materieel kan worden verminderd;

32. verzoekt de Commissie het European Soil Data Centre te belasten met het monitoren van residuen van pesticiden, het evalueren van de hoeveelheid koolstof die is opgeslagen in de Europese bodems en het formuleren van doelstellingen voor bodemherstel en verbetering van de bodemkwaliteit, onder meer door een hoger gehalte organische materie, in overeenstemming met de aanbevelingen van de IPCC en de SDG-vereisten;

33. is van mening dat een duurzaam beheer van bodems op de lange termijn een kerncomponent moet vormen van het landbouw- en voedselbeleid; erkent echter het belang van wettelijke bepalingen die bijdragen aan het herstel, de instandhouding en de strikte bescherming van intacte bodems, waarbij de nadruk onder meer moet liggen op wijzigingen in bodem- en grondgebruik in wetlands, veengebieden, permanente graslanden en weilanden;

34. pleit ervoor in het kader van de nieuwe EU-bodemstrategie goede en innovatieve landbouwpraktijken aan te merken en te bevorderen die het risico van bodemverzilting kunnen afwenden of beperken of de negatieve effecten ervan kunnen opvangen;

35. moedigt de Commissie en de lidstaten aan doelmatig bij te dragen aan een vermindering van het bovenmatige gebruik van kunstmest, met name stikstof, door de drempels uit de nitratenrichtlijn naar beneden bij te stellen; verzoekt de Commissie voort te bouwen op de resolutie van het Milieuprogramma van de VN over duurzaam beheer van stikstof en op de doelstellingen uit hoofde van de Verklaring van Colombo om het stikstofafval uit alle bronnen tegen 2030 te halveren; verzoekt de Commissie en de lidstaten in alle relevante wetgeving duurzaam beheer van voedingsstoffen te garanderen, onder meer door middel van een efficiënter gebruik van stikstof, de extensivering van veeteelt in bepaalde gebieden, gemengde landbouw waarin veeteelt- en akkerbouwsystemen worden gecombineerd, een efficiënt gebruik van dierlijke mest

⁽⁴³⁾ Bruno De Vos et al., “Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey”, *Geoderma*, Volumes 251–252, augustus 2015, blz. 33-46.

⁽⁴⁴⁾ K. E. Clemmensen et al., “Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest”, *Science* 339, 1615, 2013.

Woensdag, 28 april 2021

en een intensiever gebruik van stikstofbindende gewassen als peulvruchten, met toepassing van vruchtwisseling; verzoekt de Commissie in de wereldwijde broeikasgassenboekhouding meer aandacht te besteden aan de uitstoot van stikstofdioxide, zich integraler in te spannen om het stikstofoverschot, dat schadelijk is voor het klimaat, de natuur en de volksgezondheid, aan te pakken en maatregelen te treffen om een beter stikstofbeheer op het niveau van landbouwbedrijven te stimuleren;

36. pleit voor een herziening van Richtlijn 2004/35/EG betreffende milieuaansprakelijkheid teneinde de bepalingen inzake verontreinigde locaties aan te scherpen;

37. verzoekt de Commissie samenhang te garanderen tussen de nieuwe bodemstrategie en de aankomende bosbouwstrategie van de EU door vereisten met betrekking tot duurzaam bodembeheer, zoals agrobosbouwpraktijken, in de bosbouwstrategie op te nemen;

38. verzoekt de Commissie om de thematische strategie voor bodembescherming te herzien en het actieplan getiteld "Towards a Zero Pollution Ambition for air, water and soil — building a Healthier Planet for Healthier People" ("Naar een ambitie inzake nul-verontreiniging voor lucht, water en bodems — een gezondere planeet voor gezondere mensen tot stand brengen") onverwijld goed te keuren; is in dit opzicht ingenomen met het voornemen van de Commissie om de rechtszekerheid voor bedrijven en burgers te vergroten door duidelijke doelstellingen, meetbare streefcijfers en een actieplan te formuleren;

39. benadrukt dat met agrobosbouwpraktijken op actieve wijze milieubaten en synergieën tot stand kunnen worden gebracht, bijvoorbeeld door erosie tegen te gaan, de biodiversiteit te vergroten, koolstof op te slaan en water te reguleren;

40. verzoekt de Commissie diffuse verontreiniging die wordt veroorzaakt door landbouwactiviteiten aan te pakken, in overeenstemming met de doelstellingen van de "van boer tot bord"-strategie; is in dit opzicht ingenomen met de aankondiging door de Commissie van de herziening van de richtlijn betreffende een duurzaam gebruik van pesticiden; herinnert eraan dat er al diverse alternatieven voor kunstmest, zoals geïntegreerde gewasbescherming (IPM), bestaan en dat het gebruik daarvan moet worden geïntensiveerd; verwacht dat de Commissie en de lidstaten onverwijld gehoor geven aan al zijn oproepen uit de resolutie van 16 januari 2019 over de toelatingsprocedure van de Unie voor pesticiden;

41. betreurt dat in de toelatingsprocedure voor chemische stoffen van de EU, waaronder in de milieueffectbeoordeling en de ecotoxicologische studies, niet naar behoren rekening wordt gehouden met de effecten die deze stoffen hebben op bodems; verzoekt de Commissie derhalve om in de nieuwe EU-bodemstrategie, in samenhang met de strategie voor duurzame chemische stoffen, regelgevingsmaatregelen vast te stellen voor de preventie en mitigatie van bodemverontreiniging door chemische stoffen, in het bijzonder persistente en bioaccumulerende chemicaliën (met inbegrip van kunststof en microplastics), en te garanderen dat wordt voldaan aan ecologisch relevante testvoorwaarden die representatief zijn voor de omstandigheden op het terrein;

42. verzoekt de Commissie onderzoek te bevorderen om de hiaten in de kennis over het potentieel van bodembiodiversiteit voor de aanpak van bodemverontreiniging en de effecten van verontreiniging op de biodiversiteit van bodems te dichten, en de hiaten in de wetgeving met betrekking tot de toxiciteit van biociden en diergeneeskundige producten voor bodems en bodemorganismen onverwijld te dichten; verzoekt de Commissie en de lidstaten de werkzaamheden van de verantwoordelijke agentschappen te ondersteunen teneinde de ontwikkeling en bevordering te garanderen van alternatieven voor de meest toxische biociden die worden gebruikt voor de diergeneeskundige bestrijding van plaagorganismen; verzoekt de Commissie in samenwerking met het Europees Agentschap voor chemische stoffen Europese limieten voor bodemverontreiniging door per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) te ontwikkelen op basis van het voorzorgsbeginsel;

43. betreurt dat in de geschiktheidscontrole van de waterwetgeving van de EU niet wordt ingegaan op mogelijkheden voor een breder geïntegreerd milieubeheer in stroomgebieden door stroomgebiedbeheerplannen te koppelen aan bredere plannen voor bodembescherming; is van mening dat een dergelijke geïntegreerde analyse en besluitvorming gunstig zouden bijdragen aan diverse beleidsdoelstellingen van de EU en baten op lokale bestuursniveaus kunnen opleveren;

44. verzoekt de lidstaten water- en bodemplanning beter te integreren door middel van gecombineerde beoordelingen van drukfactoren en risico's (onder meer in het kader van stroomgebiedbeheerplannen) en de toepassing van geïntegreerde maatregelen waarmee zowel water als bodems worden beschermd;

45. is het met het EEA eens dat een geharmoniseerde, representatieve monitoring van bodems in heel Europa vereist is zodat vroegtijdige waarschuwingen kunnen worden afgegeven wanneer kritieke drempelwaarden worden overschreden en kan worden aangestuurd op duurzaam bodembeheer⁽⁴⁵⁾; verzoekt de lidstaten en de Commissie het verzamelen en integreren van gegevens over de toestand van bodems, de tendensen en de bedreigingen voor bodems op het niveau van de EU te verbeteren en te versnellen; verwelkomt in dit verband de oprichting van de EU-waarnemingspost voor de bodem, die

⁽⁴⁵⁾ Het Europees Milieuagentschap, "Het Europees milieu — stand van zaken en vooruitzichten 2020", 2019.

Woensdag, 28 april 2021

voortbouwt op LUCAS voor bodems; verzoekt de Commissie de bruikbaarheid op de lange termijn van beide instrumenten te waarborgen, evenals voldoende middelen voor een optimale en regelmatige monitoring van de kenmerken en fysisch-chemische eigenschappen van bodems, waaronder de aanwezigheid van landbouwchemicaliën en andere verontreinigende stoffen, zoals opkomende contaminanten; is van mening dat dit cruciaal is om de hiaten in gegevens en indicatoren te dichten en de Europese Green Deal te ondersteunen; onderstreept dat het noodzakelijk is de processen die leiden tot bodemaantasting en woestijnvorming in de EU beter te begrijpen; roept de Commissie op een methode en relevante indicatoren vast te stellen om gegevens te evalueren en verzamelen over de mate van woestijnvorming en bodemaantasting in de EU;

46. merkt op dat 13 lidstaten in het kader van het Verdrag ter bestrijding van woestijnvorming (UNCCD) al hebben verklaard getroffen partijen te zijn; verzoekt de Commissie in het Europees beleid de SDG's met betrekking tot bodem op te nemen;

47. wijst op de uitdagingen op de gebieden governance, coördinatie en communicatie, en van financiële, technische en juridische aard die een belemmering vormen voor het verbeteren van de consistentie en de interoperabiliteit van bodemmonitoring en informatieverzameling op EU- en nationaal niveau; verzoekt de Commissie en de lidstaten deze uitdagingen gezamenlijk aan te pakken en de samenwerking, onder meer binnen de EU-deskundigengroep inzake bodembescherming, op te schroeven, teneinde een hoog niveau van bodembescherming te garanderen en dubbel werk en onnodige bureaucratistische lasten en kosten voor de lidstaten en kmo's te voorkomen;

48. verzoekt de Commissie en de lidstaten hun inspanningen om de waarde van water volledig te benutten op te schroeven, met name zodat de nutriënten en waardevolle componenten in afvalwater volledig kunnen worden hergebruikt, de landbouw meer circulair kan worden gemaakt en het bovenmatige weglekken van nutriënten in het milieu kan worden voorkomen;

49. verzoekt de Commissie een jaarlijkse conferentie te verzorgen waaraan lidstaten en relevante belanghebbenden deelnemen, zodat zij door middel van dialogen over specifieke vraagstukken een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren;

50. onderkent de belangrijke rol van gezonde bodems, als de grootste terrestrische koolstofput voor het afvangen en opslaan van koolstof, in het bijzonder samen met de gecombineerde baten van wetlands en op de natuur gebaseerde oplossingen, die een bijdrage moeten leveren aan de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen voor 2030, alsook van de Uniedoelstelling van klimaatneutraliteit tegen uiterlijk 2050; benadrukt dat de nieuwe bodemstrategie moet garanderen dat de bijdrage van bodems aan de mitigatie van en adaptatie aan klimaatverandering aansluit op de rest van de EU-architectuur voor klimaatbeleid; verzoekt de lidstaten dan ook het herstel en duurzame gebruik van bodems als een instrument voor klimaatbeleid in hun nationale energie- en klimaatplannen (NECP's) en met name in maatregelen voor de landbouw en de sector landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF) uit te breiden, en koolstofputten in stand te houden, te herstellen en te bevorderen (met name in gebieden met koolstofrijke bodems, zoals graslanden en veengebieden), in aanvulling op maatregelen om een duurzaam gebruik van bodems in het landbouwbeleid te bevorderen en de uitstoot van de landbouw terug te dringen; is van mening dat maatregelen om de koolstofsequestratie in bodems te vergroten moeten worden ondersteund; is in het bijzonder verheugd over de aankondiging door de Commissie van een initiatief voor koolstoflandbouw en moedigt de Commissie aan meerdere opties te analyseren;

51. is van mening dat niet-duurzame praktijken die leiden tot het verloren gaan van organische koolstof in bodems en bijdragen aan klimaatverandering, moeten worden vermeden; betreurt dat ramingen van het koolstofgehalte beperkt worden tot de bovenste bodemhorizonten en verzoekt de lidstaten en de Commissie relevante gegevens te genereren over het koolstofgehalte in lager gelegen bodemlagen, zodat het potentieel van de hele bodem om koolstof vast te houden en het koolstofgehalte te verhogen, beter kan worden begrepen;

52. verzoekt de Commissie bij de aanstaande herziening van de LULUCF-verordening een streefdatum vast te stellen waarop alle landbouwgrond als netto-koolstofput moet fungeren, in overeenstemming met de doelstellingen van de EU om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn;

53. beklemtoont dat met koolstoflandbouw diverse voordelen zijn gemoeid: mitigatie van de klimaatverandering, een betere productiecapaciteit en weerbaarheid van bodems, grotere biodiversiteit en het minder weglekken van voedingsstoffen; pleit voor het verbeteren van de capaciteitsopbouw, netwerkvorming en kennisoverdracht om koolstofsequestratie te versnellen en de hoeveelheid in bodems opgeslagen koolstof te vergroten, zodat oplossingen voor klimaatverandering kunnen worden geboden;

54. benadrukt dat bij niet-duurzaam landgebruik koolstof uit de bodem in de atmosfeer terecht komt, na honderden of duizenden jaren lang deel te hebben uitgemaakt van het bodemecosysteem;

Woensdag, 28 april 2021

55. verzoekt de Commissie en de lidstaten te garanderen dat de multifunctionele rol van bodem in onderzoek naar behoren aan bod komt, meer aan bodemspecifieke onderzoeksinnovatie te doen en daar financiering voor ter beschikking te stellen en relevante bestaande financieringsprogramma's aan te passen zodat die dergelijke onderzoeksprojecten kunnen ondersteunen, om ervoor te zorgen dat de specifieke kenmerken van bodems in al het verwante onderzoek tot uiting komen; is in dit opzicht ingenomen met de lancering van de Horizon Europa-missie op het gebied van bodemgezondheid en voedsel; pleit voor een grotere rol voor de EU-waarnemingspost voor de bodem en het European Soil Data Centre en voor de toewijzing van toereikende financiering om hun missie en de doelstellingen van de nieuwe bodemstrategie te verwezenlijken; verzoekt de Commissie en de lidstaten voorts taxonomische expertise te ontwikkelen op het gebied van bodembiodiversiteit, evenals kennis over de consequenties die de toestand van bodems heeft voor de interactie tussen ecosystemen; benadrukt de onderlinge afhankelijkheid tussen bodems en water en pleit voor het specifiek ondersteunen van onderzoek naar de positieve rol die gezonde bodems spelen bij de verdere vermindering van diffuse waterverontreiniging;

56. verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor voldoende financiële ondersteuning en stimuleringsmaatregelen om bodembescherming, duurzaam bodembeheer en de instandhouding en het herstel van bodems, en innovatie en onderzoek te bevorderen via het gemeenschappelijk landbouwbeleid, het cohesiebeleid, Horizon Europa en andere beschikbare financieringsinstrumenten; moedigt de Commissie en de lidstaten aan gebieden te identificeren waar sprake is van erosie en waar het gehalte organische koolstof laag is en gebieden waar sprake is van verdichting, en die zou kunnen worden geholpen aan de hand van gerichte financiering;

57. verzoekt de Commissie en de lidstaten adequate niveaus van personele middelen en financiële duurzaamheid te garanderen voor de agentschappen die de werkzaamheden in het kader van de thematische strategie voor bodembescherming uitvoeren; wijst erop dat voldoende gekwalificeerd personeel een basisvoorwaarde is voor de succesvolle uitvoering van Uniebeleid; verzoekt de Commissie derhalve te zorgen voor voldoende personeel, in het bijzonder voor het directoraat-generaal Milieu;

58. verzoekt de Commissie en de lidstaten maatregelen te introduceren voor een geharmoniseerde en geïntegreerde verzameling van gegevens, een alomvattend monitoringsysteem en de uitwisseling van informatie en goede praktijken op het gebied van bodembescherming en het duurzaam beheer en herstel van bodems in de hele Unie, en tegelijkertijd de synergieën tussen bestaande monitoringsystemen en GLB-instrumenten te maximaliseren;

59. is van mening dat die maatregelen de basisvoorwaarden moeten vormen om in aanmerking te komen voor Unie- en nationale financiering;

60. is van mening dat lidstaten regelmatig, ten minste elke vijf jaar, rapporten over de toestand van bodems moeten opstellen en publiceren; is van mening dat alle verzamelde gegevens over bodems online openbaar beschikbaar moeten worden gesteld;

61. steunt initiatieven voor het verbeteren van het bewustzijn en het begrip bij het grote publiek van de positieve impact van bodemfuncties en bodembescherming, waaronder die op de gebieden duurzaam beheer, bescherming en herstel van bodems, volksgezondheid en milieuduurzaamheid; wijst erop dat het voor het succes van de nieuwe bodemstrategie en een gegarandeerde betrokkenheid van burgers, in het bijzonder grondeigenaren, landbouwers en boswachters, de primaire spelers op het gebied van bodembeheer, belangrijk is dat het publiek zich bewust is van de functies die bodems vervullen en deze functies begrijpt; pleit voor een grotere betrokkenheid van het algemene publiek bij de gezondheidstoestand van bodems en de milieucrisis, en voor het ondersteunen van gemeenschapsinitiatieven op het gebied van de bescherming en het duurzame gebruik van bodems; spreekt zijn steun uit voor de Wereldbodemdag en dringt aan op aanvullende acties om in dit opzicht bewustzijn te kweken;

62. beklemtoont dat bodemaantasting een van de milieurisico's moet zijn waaraan aandacht wordt besteed in de aankomende wetgeving inzake verplichte due diligence op mensenrechten- en milieugebied, en dat de doelstellingen en streefcijfers van de nieuwe EU-bodemstrategie hiervoor als basis moeten dienen;

63. verzoekt de Commissie, als mondiaal leider op het gebied van milieu, in de nieuwe EU-strategie voor bodembescherming de bescherming en het duurzame gebruik van bodem in alle relevante aspecten van haar externe beleid op te nemen en, in het bijzonder, hiermee ten volle rekening te houden bij het sluiten van relevante internationale overeenkomsten en het herzien van bestaande overeenkomsten;

64. verzoekt de Commissie bodembescherming op te nemen in de hoofdstukken inzake handel en duurzame ontwikkeling van handelsovereenkomsten, door maatregelen te nemen om uit deze landen geïmporteerde bodemaantasting, met inbegrip van aantasting die wordt veroorzaakt door biobrandstoffen met zeer negatieve milieueffecten, aan te pakken, en geen bodemaantasting te exporteren; verzoekt de Commissie te garanderen dat producten uit derde landen die in de EU worden ingevoerd, voldoen aan dezelfde milieunormen en normen voor duurzaam landgebruik;

Woensdag, 28 april 2021

65. begrijpt het belang van samenwerking op alle niveaus om alle bedreigingen voor bodems doelmatig aan te pakken; verzoekt de lidstaten derhalve het goede voorbeeld te geven en te overwegen in VN-verband het initiatief te nemen voor een bodemverdrag;
66. uit zijn steun voor “Caring for Soil is Caring for Life”, de Horizon-missie die is voorgesteld door het Missiebestuur bodemgezondheid en voedsel, en de bijbehorende doelstellingen om te garanderen dat 75 % van de bodems tegen 2030 gezond is, zodat gezond voedsel, een gezonde bevolking, een gezonde natuur en een gezond klimaat kunnen worden gegarandeerd;
67. beveelt aan, met name in stedelijke gebieden, nieuwe groene, bosbouw- en landbouwgebieden te ontwikkelen ter compensatie van de negatieve effecten van het huidige hoge niveau van bodemafdekking in Europese steden;
68. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de regeringen en parlementen van de lidstaten.
-